

forretning, at det at tjene Kapital betød langt mere for dem end at kunne levere billigt Brændsel. De opsamlede Millioner, men de skaffede ikke billigt Brændsel. De har naturligvis set deres Fordel ved at skaffe Millionerne til Veje, og saa talte man om Dyrtiden, men man skaffede ikke billige Priser til Veje ad praktisk Vej dér, hvor man kunde have gjort det.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at man ad den Vej kunde have reguleret Priserne ikke saa ganske lidt. Ligeledes tror jeg, at man fra Andelsbevægelsens Side kunde regulere noget, saaledes at Mælken kunde blive leveret billigere ved Stalddøren. Naar Andelsforeningerne lod være med at sælge til Grossistpriser, hvad de godt kunde, vilde man naa til at faa Priserne paa Foderstoffer, navnlig Majs, i ikke ringe Grad bragt ned. Men vil man tjene Millioner, enten det nu er til Arbejderkasser, eller det er til Andelskasser eller Grossistkasser, saa er man selv i ikke ringe Grad med til at skabe Dyrtiden, men saa skal man ogsaa lade være at raabe saa højt op om den.

Der er et Par Spørgsmaal, som jeg gerne vil henlede det højtærede Ministeriums og det ærede Finansudvalgs Opmærksomhed paa. Jeg lagde forleden Dag, da det ærede Medlem Hr. Rode talte, Mærke til, at han lagde et meget stort Sving over alt det, der kunde og skulde gøres i Sønderjylland. Det ærede Medlem talte om Afvandings-spørgsmaalet, om Opdyrknings-spørgsmaalet o. s. v. og nævnte ganske kort i Forbigaaende Statens Grundforbedringsvæsen. Det ærede Medlem nævnte for øvrigt ogsaa i samme Aandedræt, kan man gerne sige, Hedeselskabet. Om end det ikke skete med samme Sving, saa indrømmede han dog, at naar man taler med Folk fra Sønderjylland om det meget, som skal reguleres og forbedres, for at der kan drages den fulde Nytte deraf, saa er det stadig Hedeselskabets Folk, der henvises til.

Vi taler jo her ikke saa lidt om, at der skal spares, og saa vidt jeg har forstaaet disse Dages Forhandlinger, har der i hvert Fald ikke fra nogen af dem, der endnu har talt, i nævneværdig Grad været stillet Krav om nye Bevillinger — medens vi tidligere har været vant til, at den ene skal have sit og den anden sit. Det synes jeg, vi alle kan glæde os ved, thi det vidner dog om en Forstaaelse af, at det virkelig gælder om at spare. Men jeg kan ikke sige, at der er noget, der tyder paa Sparsommelighed, naar Talen er om Statens Grundforbedringsvæsen. I Samlingen 1918—19 blev den første Bevilling søgt til Statens Grundforbedrings-

væsen; der blev bevilget 35 000 Kr., men med den Tilføjelse, som Statens Planteavlsudvalg fremhævede, at denne Bevilling ikke kunde gives, uden at man forlangte en vis Garanti for, at der ikke blev skabt en ny Institution. Paa dette Grundlag blev Bevillingen paa de 35 000 Kr. givet til Statens Planteavlsudvalg. Men Aaret efter var dette Væsen ikke under Statens Planteavlsudvalg, det var noget for sig selv, og siden da er det vokset i en ganske forbausende Grad. Jeg beklager, at den højtærede Landbrugsminister ikke er til Stede, for jeg vilde gerne have spurgt ham, hvorfor der paa det foreliggende Finanslovsforslag er søgt en forholdsvis meget stærkt forøget Bevilling, uagtet man erkender, at man staar overfor Løsningen af det Spørgsmaal, om Statens Grundforbedringsvæsen skal bestaa eller ikke.

Der foreslaas her en Bevilling paa lidt over 150 000 Kr. Jeg vil her kun fremhæve, at af de 150 000 Kr. medgaar de 110 000 Kr. til Lønninger, Kontorhold og Rejser; med andre Ord, man giver 110 000 Kr. for at faa administreret lidt over 40 000 Kr. Jeg antager, at vi kommer til at drøfte dette Spørgsmaal ved senere Lejligheder, og jeg skal derfor ikke fordybe mig mere heri.

Men jeg vil som Illustration dertil gøre opmærksom paa, at der er noget, som hedder „Hedebruget“, noget, som vi ganske sikkert alle kender, for det har vi mødt i en Del Aar. Det var noget, som i sin Tid udsprang fra Hedeselskabet. „Hedebruget“ administrerer en Bevilling paa godt og vel 135 000 Kr.; og efter dets Regnskab af 1920 har man brugt til Administrationsudgifter i alt ca. 10 000 Kr. — som de for Resten i alt væsentligt selv har skaffet til Veje —, saa hver eneste Øre, der er ydet af Staten, er kommet de Mennesker til gode, som det var Bevillingens Hensigt, at de skulde komme til gode. Men man ser, hvor økonomisk der er administreret. Thi hvad er det, man her har opnaaet? Man har opnaaet det, at flere Tusind Tønder Land er blevet merglet, bragt under Kultur. Det har man opnaaet ved disse Smaabeløb, og de til har man, som sagt, ikke brugt mere end 10 000 Kr. i Administrationsudgifter, medens Statens Grundforbedringsvæsen til sin Etablering, sine Lønninger, sit Kontorhold, kort sagt til Administration, har brugt 110 000 Kr. Hvis det skal kaldes Sparsommelighed, maa jeg sige, at saa forstaar jeg ikke Sparsommelighed, og jeg synes, det er en Urimelighed, at slikt kan finde Sted, naar der er Tale om, at vi skal spare. Det